

Posudek bakalářské práce Martiny Koryčánkové

Neslyšící rodiče dětí s kochleárním implantátem

Téma Neslyšící rodiče dětí s kochleárním implantátem, které si pro svou práci v oboru Čeština v komunikaci neslyšících zvolila Martina Koryčánková, je velmi zajímavé. Cílem práce je vysvětlit, co vede neslyšící rodiče k rozhodnutí implantovat své slyšící dítě, přestože komunita Neslyšících obecně kochleární implantáty odmítá. Jedná se o stále aktuální a v posledních letech i stále velmi kontroverzní téma.

V teoretické části práce byly stručně a přehledně představeny tři kapitoly: Přístupy k hluchotě, Problematika kochleární implantace a Neslyšící rodiče dětí s kochleárním implantátem. V poslední kapitole teoretické části byly navíc zapracované výsledky podobně zaměřených výzkumů této problematiky ze dvou dalších zemí – Německo a USA. Velkou výtku mám k podkapitole 3.2 Česká republika, ve které se diplomantka měla pokusit popsat situaci kochleárních implantací u dětí neslyšících rodičů u nás. Jedná se o naše prostředí a tak jsem doufala, že bude obsáhlejší. Ve skutečnosti se jedná o velmi stručný text (o něco málo více než jedna normostrana) složený z velmi nesourodých částí, pravděpodobně získaných z různých zdrojů, avšak jen „poskládaných“ vedle sebe bez snahy o obsahové a formální sjednocení, vysvětlení souvislostí, vlastních komentářů a hodnocení. Různé číselné a faktografické údaje uvedené v textu spolu nijak nesouvisí a podle mého názoru si v několika případech i odporují. Důvodem je pravděpodobně vícekanálový zdroj informací, kterým diplomantka bohužel nevěnovala náležitou pozornost. Mohla bych požádat o věcné a přehledné shrnutí situace v České republice v rámci obhajoby bakalářské práce?

V empirické části bakalářské práce byly realizovány čtyři rozhovory s rodinami (neslyšícími rodiči a jejich neslyšícími, implantovanými dětmi). Zde musím naopak vyslovit velké uznání kol. Koryčánkové, za nasazení, se kterým doslova bojovala o získání každého jednoho respondenta. Získání odpovídajících respondentů nebylo pro diplomantku ani trochu jednoduché. Byla jsem svědkem toho, že prvních pět respondentů velmi razantně odmítlo účastnit se výzkumu, přestože jsem se jí jako členka komunity neslyšících snažila pomoci a podpořit ji, a byla jsem velmi ráda, že to kolegyni neodradilo a pokračovala v boji dál i sama. Její snahy byly korunovány úspěchem, získala čtyři respondenty. Souhlasím s kolegyní, že důvodem pro tuto obezřetnost na straně neslyšících rodičů je stále velká kontroverznost tématu a obava z následných útoků vedených proti jejich rozhodnutí nechat své děti implantovat.

V následných částech bakalářské práce diplomantka shrnuje všechny komentované rozhovory a v závěru je porovnává ještě se zahraničními výzkumy. Z mého pohledu jsou výsledky jejího výzkumu v mnohém zajímavé, přinesly některá potvrzení mých (a nejen mých) domněnek (např. významný vliv prarodičů na samotné rozhodnutí pro implantaci a pod.). V této části podle kol. Koryčánkové se u dvou ze čtyř rodin potvrdil faktor nevyjasněné identity rodičů v rozhodování pro implantaci a u dvou dalších se jednalo o rodiče s identitou Neslyšících, kteří se přesto rozhodli pro implantování svého dítěte. S tím si dovoluji polemizovat. Minimálně jedni rodiče z této dvojice jsou podobně jako předchozí dva páry osoby s nevyjasněnou identitou pod silným vlivem svých slyšících rodičů, kteří se podle mě velmi výrazným způsobem zasloužili o implantaci svého vnoučete. Ráda bych se tedy

zeptala, jaká úvaha vás vedla k jinému závěru u této čtvrté rodiny, než jsem si stanovila já? Můžete ho v rámci obhajoby představit?

Zastavím se dále jen u dvou problémů, jež diplomantka svou prací otevřela:

- Zdroje informací o kochleárních implantátech (odborná literatura, informační brožury, lékařské časopisy) nejsou nijak (ani s využitím multimediálních možností internetu) zpřístupněné (a to ani zčásti) komunitě neslyšících v českém znakovém jazyce. Podle mého názoru se jedná o porušení jednoho z lidských práv, tedy práva na přístup k informacím. V důsledku toho neměli ani naši respondenti přístup k relevantním informacím o kochleárních implantacích u dětí tak, aby se mohli kvalifikovaně a samostatně rozhodnout. Zde vidím velkou informační propast na straně neslyšících rodičů a velké znevýhodnění oproti situaci slyšících rodičů neslyšících dětí.
- Současné vzdělání pro sluchově postižené má stále nedostačující kvalitu – to je jednou z hlavních pohnutek a motivů neslyšících rodičů pro implantaci svého dítěte.

Práce je formálně zpracovaná na velmi dobré úrovni, v textu se objevuje jen nevelké množství drobných překlepů (např. s. 27, 30, 51 atd.), které však žádným způsobem nebrání porozumění textu.

Závěr:

Bakalářská práce splňuje požadavky na bakalářské práce kladené a může být podkladem k obhajobě. Práci hodnotím stupněm velmi dobře. O definitivní klasifikaci rozhodne vlastní průběh obhajoby.

29. srpen 2016

Mgr. Radka Nováková

Ústav jazyků a komunikace neslyšících